

NARODNI DELAVEC

Izhaja v Trstu
vsak petek ob 5. pop.
Rokopisi se ne vra-
čajo. Nefrankovana
pisma se ne spre-
jemajo.
Uredništvo in upravljalstvo
ul. del Lavatolo
št. 1. l.
Telefon 18-87.

Pesamezne štev. se
prodajajo po 6 stot.
Inserati se računajo
na milimetre v šir-
kosti na kolone, in
sicer po 8 stot. za
vsaki mm. Za več
nego 10kratno obja-
vo pa po dogovoru.
Naročnina za celo
leto K 4.—; za pol in
četrt leta razmerno.

Glasilo „Narodne delavske organizacije“ in „Zveze jugoslovanskih železničarjev“.

Deželna organizacija N. D. O. za Trst in okolico

vabi na

izredni občni zbor

ki se vrši

v soboto, dne 17. decembra 1910
ob 8. uri zvečer v gledališki
dvor. „Narodnega doma“ v Trstu.

DNEVNI RED:

1. Pojasnila o novih pravih in organizacijskem statutu.
2. Volitev deželnega izvrševalnega odbora.
3. Razno.

„Deželna organizacija NDO za Trst in okolico“ obsega vse na tržaškem ozemlju se nahajajoče podružnice in skupine NDO ter v Borštu, Dolini in Ricmanjih obstoječe podružnice. Na čelu ji stoji „deželni izvrševalni odbor“, ki obstoji iz predsednika, 10 odbornikov in 2 namestnikov, ki jih voli občni zbor deželne organizacije, ter po enega delegata podružnic v Borštu, Dolini in Ricmanjih, izvoljenih na občnem zboru teh podružnic, s pravicami in dolžnostmi odbornika.

Občni zbor deželne organizacije tvori na občnem zboru zbrani člani vseh podružnic, utelešenih v deželni organizaciji, ki imajo pravico udeleževati se razprave ter glasovati.

Volitev se vrši le po listih, ki se do zaključka volilnega akta lahko dopošljejo tudi po pošti.

Za sklepčnost je treba, da je navzoča na občnem zboru vsaj tretjina rednih članov. Ako bi občni zbor ob napovedani uri ne bil sklepčen, se skliče pol ure pozneje drugi občni zbor, ki je sklepčen ob vsakem številu navzočih članov.

Glasovnice so veljavne le tedaj, ako so obeležene s pečatom Narodne Delavske Organizacije v Trstu. Dobivajo se glasovnice od dne 11. decembra t. l. naprej pri strokovnem tajništvu NDO ob uradnih urah ter pred in med občnim zborom na volišču.

V smislu § 8 točke 5 društvenih pravil imajo aktivno in pasivno volilno pravico vsi udje, moški in ženski, ki niso v smislu § 9 zaostali nad 4 tedne z vplačanjem udnine. Kdor je zaostal s članarino nad 4 tedne, nima pravice voliti in voljen biti.

Volitev je tajna.

V TRSTU, dne 30. novembra 1910.

Odbor NDO.

Odkrita beseda.

NDO stoji pred svojim preporodom. Velikanskega pomena je ta preporod za vse narodno čuteče delavstvo, da, rečemo kar naravnost, nič manjšega, kakor pa ustanovitev NDO sama. V majhnih razmerah se je porodila NDO, bilo je tedaj treba premagati razne predsodke, bilo je treba ustvariti nekaj, česar še ni bilo, nekaj popolnoma novega, a vendar silno potrebnega. Narodno delavstvo je pač imelo nekako organizacijo, bilo je organizirano v raznih narodnih društvih, ali ta društva so bila vse, samo ne stanovska organizacija delavstva. Ako vzamemo specijalno Trst, moramo reči, da je tvorilo in še tvori narodno delavstvo, ki šteje v Trstu po izreku dobrih poznavalcev tržaških razmer gotovo 80% vsega tržaškega slovenskega prebivalstva, res ne samo glavno oporo, temveč, naravnost povedano, pravi temelj slovenske narodno-politične organizacije v Trstu. Ako pogledamo dalje v vsa tržaška naroda, takomenovana nepo-

litična društva, je treba zopet priznati, da je tudi tu bilo in je še vedno narodno delavstvo v ogromni večini, ako ne izključno delujoči element. Kaj pa imamo vendar med narodnim občinstvom, ali da rečemo, med slovenskim narodom v Trstu še drugih slojev, ki bi se upali odločno in brez strahu stopiti v boj za narodne pravice? Kaj slojev, koliko posameznikov, vprašajmo rajši!

Velikih obrtnikov Slovencev v Trstu ni, ali pa so tako redko sejani, da sploh ne pridejo v poštev. Če jih imamo, so pač postali že precej „mednarodni“, kakor je pač mednarodni kapital sploh, kakor se je pomednarodil tudi naš veliki slovenski trgovec v Trstu, ki je naroden največkrat le še med debelimi štirimi stenami, kjer ga ne čuje nihče. Prvi in drugi, oba občujeta navadno italijanski in nemški, a svojo narodnost kažeta morda le na skrivnem še s tem, da imata nekaj svojega kapitala naloženega v kakem narodnem denarnem zavodu in da darujeta na vsake svete čase enkrat „primerno“ svoto za kak naroden namen. Seveda je ta primerna svota navadno prav malo „primerna“ onim svotam, ki jih žrtvujejo drugonarodnjaki v svoje narodne namene. Sicer pa, kakor rečeno, so narodni veleobrtniki in veletrgovci v Trstu bele vrane. Priznamo tudi, da je morda kaka izjema med njimi, toda tudi ta je silno redka.

Glede malih obrtnikov moramo ravno tako reči, da jih ni bogve kako število. Saj vemo, da gotove stroke male obrti nimajo v Trstu nobenega slovenskega zastopnika. To, kar je, se večinoma more spraviti pod oblacilo (črevljarji in krojači), in stavbeno (zidarji, mizarji, tesarji) in pa gostilničarsko in pekovski stroko. In to je tudi vse. Glede na velikansko konfekcijsko konkurenco je oblačilna stroka precej proletarizirana, mali stavbeniki le težko konkurirajo z veleobrtjo in se morejo baviti le z manjšimi naročbami, zato pa je tudi med precejšnjim delom teh dveh strok malo zanimanja za narodno borbo, ker jim ekzistenčni boj ne dopušča vlic morda njihovi najboljši volji, da bi delavnejše posezali v narodni boj. Da je večina gostilničarjev v Trstu sicer slovanske narodnosti, je splošno znano, ali ravno tako splošno znano je, da je marsikateri gostilničar le toliko časa naroden, dokler ima gostilno po no narodnih gostov, potem pa, seveda, kakor kaže. Javno si upa pokazati svojo narodnost le malokateri gostilničar. Dokaz — le par slovenskih gostilniških napisov v celem Trstu. O pekih moremo konstatirati, da na svojih napisnih deskah vsaj tako grdo ne kvirajo svojih imen, kakor pa večina gostilničarjev.

Ako iščeš po Trstu ob belem dnevu z lučjo v roki slovenskih napisov nad trgovinami, jih ne najdeš več, kolikor imaš prstov na eni roki, ali pa tudi toliko ne. Ako bi bile napisne deske merilo za narodno zavednost naših trgovcev, potem bi bila stvar pač še slabša, kakor je v resnici, kajti v resnici je nekoliko boljše, ker so med našimi trgovci vendar možje, ki se ne boje članstva v narodnih društvih in se tudi ne ustrašijo, ako se njihovo ime ime- nuje v slovenskem listu med darovalci v narodne namene, večina se pa le boji, da ne bi kak neslovenec izpoznal, da je mož Slovenec. Zato tudi v slovenskih listih vse polno oglasov italijanskih trgovcev, a tako malo oglasov slovenskih trgovcev.

Splošno povedano, največ slovenskega trgovstva v Trstu je prepričanega, da je zadostilo narodni dolžnosti, če je pačalo svojo letnino tej ali oni podružnici „Družbe sv. Cirila in Metoda“ ter morda še enemu ali drugemu narodnemu društvu.

Kakor je torej resnica, obrt in trgovina ne dajeta Slovenstvu v Trstu tiste podlage, na kateri naj bi se nadaljevala slovenska narodnostna stavba.

Kaj pa imamo torej še? Uradništvo, državno in zasebno, odvetništvo in par drugih svobodnih poklicev.

Tu je inteligenca doma, tu so voditelji, tu kvas, ki naj skvasi maso. Je tu torej tisti element, ki naj zida, gradi z materijalom, ki mu je na razpolago, ki naj riše načrte, ki naj izračunava nosnost zidovja, obokov, stavbe, so tu stavbeniki, toda kje je stavbeni materijal, kakšen je, kako obdelan, kako pripravljen za vložitev v stavbo.

80% vsega tržaškega Slovenstva tvori delavstvo! In prav to delavstvo je bilo vedno in vedno tisto, ki je šlo z vsemi svojimi močmi v boj za narodne ideale, to je tista masa, ki je vedno in vselej celo preko svojih moči žrtvovala in še žrtvuje za vsako narodno stvar, zlasti pa za narodno šolstvo v Trstu, to je tisto ljudstvo, ki polni dvorane, kedar gre za razgovor o javnih stvarih, to so tisti, ki se edini upajo nesti svoje narodno prepričanje brez straha in trepetu tudi na vroča tržaška ulična tla!

Evo materijala za narodnostno slovensko stavbo v Trstu. Toda pogledajmo, kako se je obdelaval ta materijal za slovensko narodnostno stavbo v Trstu?

Dolga leta se ni nihče zmenil za narodno delavstvo. Bilo je prepuščeno samo sebi. Vse, kar se je storilo, se je storilo edino le na šolskem polju s pomočjo „Družbe sv. Cirila in Metoda“. V gospodarskem oziru je ostal delavec prepuščen sam sebi, oziroma svojim izkoriščevalcem, tuje in svojerodnim. Narodno-politično vodstvo ga je vzgojevalo le v narodno-političnem pogledu, za strogo narodno-politični boj; ni se pa oziralo na prevažno dejstvo, da morele na eni strani gmočno trdno stoječe, na drugi pa duhu časa primerno socialno naobraženo delavstvo z uspehom in brez svoje lastne škode sodelovati v političnem boju.

Kakor smo že rekli, naše delavstvo je bilo na gospodarskem in socialnem polju izročeno vsestranskemu izkoriščanju, in ta svoj položaj je začel naš delavec izpoznati sam. Saj je videl, kako uspeva, kako koraka od uspeha do uspeha njegov sotrpni delavec, ki se je emancipiral svojih izkoriščevalcev in se osamosvojil na gospodarskem, socialnem polju, združivši se v močno stanovsko, na razrednem stališču stoječo delavsko organizacijo. In tako je začela v našem delavstvu vstajati želja po svoji lastni stanovski, na razrednem stališču stoječi delavski organizaciji, v kateri bi bila varovana njegova narodnost, a bi mu bila vendar dana možnost, da si žnjeno pomočjo pridobi prepotrebne socialne naobrazbe in prav potem tudi otrese svojih izkoriščevalcev. Tako se je porodila naša NDO iz delavstva samega za delavstvo samo.

Nepolitična, strokovna, stanovska, na razrednem stališču stoječa delavska organizacija, kot taka pa popolnoma neodvisna od kate-regakoli drugega činitelja — to si je hotelo naše delavstvo. Ako so drugi umevali stvar drugače, so jo pač umevali napačno, in ako jo umevajo celo danes še drugače, jo umeva o tudi danes napačno. In gremo še dalje ter pravimo: ako je bilo njihovo umevanje izpočetka napačno, jim ni zameriti, ker je za vsako novo stvar treba spoznavanja in pride še le po spoznavanju umevanje. a kdor v treh letih ni mogel umeti, kaka in edino kaka sme biti „Narodna Delavska Organizacija“, pač ni hotel, ker je imel z NDO druge namene, kakor pa osamosvojitve narodnega delavstva.

Nikdar in nikoli ni bil namen NDO, da bi posegala v politične boje, ker je NDO kot taka nepolitična, njen namen je čist in jase: varovati hoče pravice narodnega delavstva kot takega in ščititi njegove moralne in materialne interese

posamezne in skupne protivsa- komur. Članstvo NDO kot tako pozna samo eno „politiko“: boj narodnega delavca za kruh in boljši kruh na svojih lastnih domačih tleh. Ako uspešni boji narodnega delavstva na tem polju značijo dobiček za splošno narodno stvar, kar bo gotovo priznal vsak, da je resnica, ako ta dobiček s precejšnjo težo vpliva tudi na narodno-politični tehtnici, je to gotovo v dobro šteti NDO, nikakor pa ne daje pravice politiki, da bi raztezala svoj vpliv na NDO kot tako. Članom NDO seveda izven NDO ne krati in ne bo kratil nihče njihovih pravic in dolžnosti na političnem polju, naj si „prосто voljo“ vero in postave!

Po vsem tem naj pribijemo edino le še eno:

80% tržaškega Slovenstva tvori narodno delavstvo, ki ima svoje zastopstvo v NDO. Pregledali smo druge sloje tržaškega Slovenstva in našli, da je to delavstvo poleg svoje številne moči tudi sicer v vsakem pogledu temelj za vse narodno delo v Trstu. Ako je torej NDO tisti faktor, ki mu je namen okrepi, moralno in materialno okrepiti ta temelj tržaškega Slovenstva, potem ima pač ta NDO vso pravico do najizdatnejše podpore s strani vseh tistih, katerim je ležeče na uspešnem razvoju naše narodne stvari v Trstu, ne pa da bi se ji še metala pol na pod noge. Poudarjamo pa, da more NDO sprejemati le tako podporo, ki gre za usesničenjem njenega namena, ki smoga dovolj jasno očrtali zgoraj, da pa mora z vso odločnostjo odklanjati vsako podporo, pa naj bi prišla odkoderkoli, ki bi imela namen vreči nanjo le senco dvoma o njenem značaju kot nepolitični, strokovni, stanovski, na razrednem stališču stoječi delavski organizaciji!

Naj bi našle te odkrite besede tudi pravega umevanja!

„ZVEZA“

JUGOSLOVANSKI ŽELEZNIČARJEV.

Socialno-demokratska preganjanja.

Odkar se je ustanovila Z. J. Ž., so socialni demokrati kakor na šivankah, bode jih, strahovito bode lepi vzrast ZJŽ in bode jih tembolj, ker so bili prepričani, da bo Z. J. Ž. zamrla že takoj po ustanovitvi. Tako trdno so se zanašali na svojo moč, da si kratkoma niso mogli misliti, da bi mogla poleg njih obstajati druga železničarska organizacija sploh, kaj se-le, da bi jim ta organizacija pretela z njihovo lastno pogubo. Toda socialni demokrati so obračali, narodni železničarji pa so obrnili.

V Trstu samem se kaže vedno bolj in bolj, da socialno demokratska železničarska organizacija propada od dne do dne. Socialni demokrati so imeli v Trstu tri močne železničarske skupine, dve med uslužbenci južne železnice, eno pa med državnimi železničarji. Kaj pa imajo danes? Skupina državnih železničarjev je popolnoma razkopana, nad prometnimi uslužbenci južne železnice rapidno pada število socialno-demokratskih pristašev, drži se edino le še kurilnica, a tudi tu je že marsikaj tako, kakor bi v organizaciji ne smelo biti. V Trstu torej splošen polom.

Izven Trsta so socialni demokrati, vsaj na Primorskem, sploh imeli le malo. Edino Nabrežina in Gorica, tu so sploh mogli govoriti o kaki železničarski organizaciji, na progi zunaj pa itak niso imeli ničesar. In sedaj?

Z. J. Ž. je tekom svojega kratkega delovanja v Trstu samem zavzela tak obseg, kakor se ga je komaj sama nadejala. Ne bomo se dosti zmotili, ako trdimo, da šteje Z. J. Ž. v Trstu skoraj že toliko organiziranih železničarjev, kakor pa socialna demokracija. In njeno delovanje na zunaj! Podružnica vstaja za podružnico, same

krepke hčerke tržaške centrale, ki imajo vse pogoje za nadaljni uspešni razvoj. In prav tam, kjer je socialna demokracija mislila, da je polje popolnoma njeno, prav tam je Z. J. Z. zastavila s svojim delovanjem in to ne brez uspeha. Celo v Nabrežini se giblje in v Gorici že zdavnaj obstoji krepka podružnica Z. J. Z. „Nepremagljiva“ socialno-demokratska trdnjava Jesenice ima že tudi lepo uspevajočo podružnico Z. J. Z. in Maribor, pravo leglo socialne demokracije, jo ima že tudi.

Umljivo je po vsem tem, da vlada v socialno-demokratskih vrstah vsled tega očividnega napredka ZJŽ velikansko razburjenje, saj je vendar Z. J. Z., kateri so obetali komaj sto članov, že zdavnaj prekoračila svoj prvi tisoč, umljivo je potem, da bljuje glasilo socialno-demokratskih železničarjev ogenj in žveplo na narodnjake, na železničarje, katerih ni sram javno priznati, da jih je rodila slovenska mati. Zato taka grozna jeza, zato tolik gnjev na Z. J. Z. vobče, tem večji pa še na one posameznike člane Z. J. Z., ki žrtvujejo svoje moči Z. J. Z. in njenim namenom.

Ni je številke „Železničarja“, da ne bi socialni demokrati zivali svoje gnojnice po kakem članu Z. J. Z., da ne bi obrekovali in lagali, kakor more obrekovati in lagati le človek, ki je izgubil že vsak pojem o resnici in pravici. A to jim še ni dovolj. Kakor jastreba na goloba vrebajo na vsako besedico, ki jo izgovori tu ali tam kak član Z. J. Z. in potem obletajo vsa sodišča, da bi si s pomočjo sodniških razsodb oprali svojo dvomljivo čast. No, toda kakor se pač navadno dogaja lažnjivcem in obrekovalcem, tudi vedno pogore s svojimi zvijačnimi tožbami. Redni uspeh teh njihovih sodniških preganjanj je njihova lastna sramota.

Uporabljajo pa še neko orožje proti članom ZJŽ, katerega se poslužujejo prav radi, kakoršnega pa ne bi se posluževal noben pošten človek. Ako ima kak socialni demokrat le količjak oblasti nad drugim železničarjem, potem goje temu železničarju, ako je član ZJŽ. Z nesramnim zlorabljenjem svoje službene oblasti šikanira in pritiska socialni demokrat našega človeka, pa naj ta izpolnuje svoje službene dolžnosti še tako natančno, toliko časa, dokler ne zavre človeku kri in se izpozabi napram svojem „predpostavljenu“. In prav to je nameraval socialno-demokratski izzišča, kajti potem ima povod, da izrine našinca iz službe ali pa mu vsaj preskrbi slabo kvalifikacijo. Nesramno je to in nevravno poštenih ljudi.

Na tak način torej preganjajo internacionalci narodne železničarje, toda ali se jim bo obneslo? Zagotavljamo jih, da se tu jako motijo. Čim grša so njihova sredstva, tem večji bo odpor proti njim. Le nadaljujte s svojimi preganjanji, s tem bodete le še pomnoževali naše vrste. Lumparija med poštenimi ljudmi še nikdar ni našla pristašev in tudi vaša jih ne bo. Kdor je pštenjak, bo našel pot le k nam!

zjž— **Na Bohinjski Bistrici** se vrši v nedeljo, dne 4. dec. ob 3. popoldne društveni sestanek ZJŽ, v gostilni g. Bevca na „pošti“. Dnevni red: 1. Nagovor delegata. 2. Razmere uslužbenecv in delavcev c. kr. državnih železnic. 3. Volitev pripravljalnega odbora in vpisovanje članov. 4. Slučajnosti. Pozivljamo že priglase člane ZJŽ, da se sestanka udeležijo v čim najobilnejšem številu in pridejo seboj tudi še tovariše, ki nameravajo pristopiti naši organizaciji.

zjž— **Podružnica ZJŽ. — „Buzet“.** V nedeljo, dne 11. decembra t. l. ob 1. popoldne se vrši v Flegovi gostilni „pri postaji“ v Buzetu ustanovni shod podružnice ZJŽ — „Buzet“ po sledečem dnevnem redu: 1. Nagovor delegata; 2. volitev odbora, 3. slučajnosti. Vabimo priglase člane, da se udeležijo ustanovnega shoda v polnem številu.

zjž— **Zahvala.** Podpisani se zahvaljujem „Zvezi Jugoslovanskih Železničarjev“ za izredno podporo, ki mi jo je podelila v znesku K 10.—.

Trst, dne 29. novembra 1910.

Fr. Turk.

zjž— **I. redni občni zbor „Zveze Jugoslovanskih Železničarjev“** se vrši začetkom meseca februarja 1911. Pozivljamo torej podružnice ZJŽ, da pravočasno obračunajo in nam tako tudi pravočasno dopošljejo svoje zaključke. Da je to mogoče, naj se člani potrudijo, da čim

prej poravnajo svoje članske prispevke za mesec december, da se more potem pravočasno zaključiti letni račun. Obenem pozivljamo tudi podružnice glede nato, da se občni zbor centrale mora definitivno razpisati že začetkom meseca januarja, da do tedaj pripravijo svoje eventuelne predloge, o katerih naj bi se obravnavalo na občnem zboru, da jih more centralni odbor postaviti na dnevni red občnega zbora. Le tako je mogoče, da se vse izvrši v lepem redu.

zjž— **Članom podružnice ZJŽ. — „Gorica“.** Vse one člane naše podružnice, ki tega še niso storili, pozivljamo, da v najkrajšem času izroče svoje članske knjižice v svrhu natančne kontrole meni podpisane. Stvar je tem nujnejša, ker je treba leto zaključiti in podati centrali natančen obračun. Naj torej vsak, ki še ni izročil članske knjižice meni, to stori v najkrajšem času, da uredimo stvar čim hitreje.

Anton Langof
t. č. podružnični predsednik.

zjž— **Podružnica ZJŽ. — „Rihemberg“.** V nedeljo, dne 27. novembra se je vršil v Rihembergu shod ZJŽ, ki je bil vzlic temu, da je bil sklican na nedeljo, ko je bil velik del podružničnih članov v službi, prav dobro obiskan. Na shodu se je razpravljalo o raznih železničarskih zadevah in potrebah, zlasti pa o vladajoči draginji. Navzoči so se vsi strinjali z izvajanjem in le želeli, da bi ZJŽ priredila še več takih shodov, na katerih bi se člani lahko poučili o dnevnih vprašanih, zadevajočih železničarske interese. Podružnica bi potem gotovo uspevala še bolj, kakor pa uspeva sedaj. Zato naj bi pa centrala le še tem pogostejše pošiljala k nam govornikov in predavateljev.

zjž— **Pozor, zaupniki!** Vabimo vse zaupnike vseh kategorij, da se udeležijo važnega sestanka, ki se vrši dne 9. dec. t. l. točno ob 7 uri zvečer v društvenih prostorih ulica Lavatoio.

Odbor ZJŽ.

zjž— **Zahvala.** Podpisani se zahvaljujem centrali ZJŽ, za izredno podporo, ki mi jo je naklonila v znesku K 10.—.

Alojzij Trošt.

zjž— **Iz kolodvorske restavracije na Opčinah.** Tiste gospodične ali gospe, ali kaj so že, ki vodijo kolodvorsko restavracijo na Opčinah, menda res mislijo, da bodo obogatele, kar v par dneh in to po nas železničarjih, o katerih pač mislijo, da smo prisiljeni nositi svoje težko prislužene vinarje v njihove žepe. Naj reče kdo, kar hoče, vsekakor se morajo cene v kolodvorski restavraciji smatrati za naravnost oderuško visoke, saj niso nič nižje, kakor v kakem najfinjšem hotelu v Trstu, dočim je pa vendar med to „restavracijo“ in takim hotelom pač veličanska razlika. Liter vina v tej „restavraciji“ 96 vinarjev, klobasica, tako majhna, da bogne da bi človek kihnil, ker bi jo pihnil s krožnika, pri tem pa še brez vsakega okusa, stane pa 52 vinarjev, slanina se za 20 vinarjev ne sme niti vprašati. I seveda, ker gospoda v restavraciji zahtevajo zase kar po 50 do 60% dobička. Hm, lepo to od njih toda kje bomo pa mi železničarji jemali, da bi na taka način polnili žepe drugim. Bilo bi res primerno, da železničarji pošteno odgovorimo na taka izkoriščanja. To se zgodi prav lahko, stem da se lepo izognemo te „nobel“ restavracije in prepuščimo bogatašem, da nosijo svoj denar vanjo, prav tako, kakor se je zgodilo prejšnjemu restavratemu, ki se je tudi začel čuditi, kako to, da železničarji zahajajo mimo njegove restavracije drugam. Nič mu ni pomagalo, da je trdil, da ni storil nikomur ničesar, moral je iti, dasiravno, je znižal cene. Enako se lahko zgodi tudi sedanji gospod v „restavraciji“. Torej pozor, da se cene ne bodo znižale prepozno!

zjž— **Nedeljski počitek.** Mnogo in mnogo se je že pisalo v železničarskih strokovnih listih o nedeljskem počitku, bilo je govora o njem tudi že v našem listu, in vedno smo poudarjali, da smo z vso odločnostjo za nedeljski počitek, ki ga iz čelga srca privoščimo vsakemu železničarju. Toda če pogledamo po raznih železničarskih strokah, moramo pač reči, da moramo biti najhujši nasprotniki nedeljskega počitka, kakor ga je začela uvajati c. kr. državna železnica. Kdo pa ima pri c. kr. državni železnici nedeljski počitek?

Gospoda pri ravnateljstvu, ki si tudi med tednom ne prisedi in ne pripiše žuljev, ga ima in pa — prožni delavec. Toda kaka razlika med tem nedeljskim počitkom. Gospoda, ki dobiva visoko mesečno plačo, ona pač rabi ta počitek, da napravi v nedeljo kak izlet, da se povese, da spravi vsaj nekaj „težko prisluženih“ kronic med svet, toda ubogi prožni delavec! Revček ima itak tako nizko dnevno mezdo, da sam ne ve, kako naj bi obrnil one vinarje, da bi mogel preživiti sebe in svojo družino. Toda še bi šlo, ako bi delal vseh šest dni v tednu, ali pride dež, slabo vreme, delo se ustavi, in ko pride konec tedna, ni niti za polento. Pride nedelja, lep dan, drugi se vesele, prožni delavec pa preklinja sonce in dež, železnico in nedeljski počitek, ker nima djati kaj v usta. Poglejmo pa še drugam, v skladišča. Tu pa je stvar zopet popolnoma druga. Od ranega jutra pa do poznega večera ropotajo dvokolnice, skladiščni mojster ali kak drugi manjši „bog“ kriči nad delavci, da gre vse prepočasi, jih zmerja z lenuhi in postopači, priganja, da se kar iskre krešejo, a storjenega ni nikdar dovolj. Tako celi teden. Pa pride nedelja in človek bi mislil, da bo vsaj tedaj mir. Toda tu se začne šele pravi direndaj. Ako med tednom delavec vsaj približno ve, kako dolg je delavni čas, ne gre ob nedeljah nobena ura več prav, ni nikakega določenega delavnega časa, temveč je treba vleči brez prestanka kakor črna živina, dokler se pač gospodom zljubi. Tak je torej tu nedeljski počitek. Tako se na eni strani meče denar skozi okno, na drugi jemlje delavcu zaslužek, na tretji pa se zopet delavec izkorišča prav do zadnjega. Skrajni čas bi res že bil, da ljudski zastopniki v državnem zboru enkrat temeljito posvetijo v te neznosne razmere in izpregovore odločno besedo o tem čudnem nedeljskem „počitku“. Enaka pravica za vse! Ako počiva gospod, naj počiva tudi delavec, toda poskrbi naj se tudi zato, da ne bo „počival“ s praznim želodcem!

zjž— **Člani ZJŽ** se pozivljajo, da pisem ne naslovljajo osebno na ime predsednika, ker je ta bolan, ampak na „Zvezo jugoslovanskih železničarjev“ Trst, Via Lavatoio 1, ker se drugače pisma ne morejo rešiti pravočasno.

zjž— **Iz bohinskega predora.** Ni dolgo temu, kar se je „Narodni Delavec“ bavil z razmerami delavstva in železniškega uslužbenstva, ki opravlja svoj posel v predorih, zlasti pa v bohinskem predoru. Danes naj dodamo onim izvajanjem še nekaj. Znano je namreč, koliko težav sta delala pri vrtanju bohinskega predora voda in pa slab zrak. Vendar pa je delo dobro napredovalo, to pa zato, ker je bilo delavstvo dobro plačano. Ako se pomislijo tedanje plače delavstva, in pa to, kar sedaj dobivajo delavci v predoru, je pač razlika kakor noč in dan. Vode je v predoru vedno več, zrak je vsled vedno večjega prometa tudi vedno slabši. Dostikrat se dogodi, da morajo delavci bresti vodo do kolena in to ne morda par korakov daleč, temveč celih 2500 metrov in to v takem dimu, da dalj sežeš kakor pa vidiš, pri čemer pa je človek še v večni nevarnosti zaradi pogostega križanja vlakov. In kake doklade dobivajo potem uslužbenci in delavci za njih težko delo — celih 40 vinarjev. Omenili smo že, da dobivajo predorske doklade prožni mojster, signalni mojster, predorski čuvaji in delavci, in da doklad ne dobiva samo vzravnjevalec proge, dasiravno mu ta doklada pritiče prav tako, kakor pa vsem drugim. V tej zadevi, so se storili primerni koraki pri c. kr. železniškem ministrstvu in tu prvič leta 1907, pozneje pa 27. junija 1909. Ali do danes se ministrstvo še ni zganilo, da bi ukrenilo kaj v tej zadevi, ravnateljstvo c. kr. državnih železnic v Trstu pa seveda ločilo in molči, kakor pač zna molčati vselej, kedar gre za upravičene zahteve železniških uslužbenecv. Cela tri leta že čakajo vzravnjevalci proge, da dobe to, kar imajo že vsi ostali uslužbenci in delavci, vendar bi bil torej že skrajni čas, da se stvar končno uredi, in to tembolj, ker so se vzravnjevalci proge obrnili službenim potom na ministrstvo. Res, naravnost čudno je, da se pristojni krogi prav nič ne zmenijo za nas vzravnjevalce proge, kakor da ne bi bili tudi mi uslužbenci c. kr. državnih železnic, kakor da bi se nam smela in morala goiti krivica. Samo mi vzravnjevalci proge naj bi bili prisiljeni žrtvovati svoje

zdravje in življenje po predorih, ne da bi smeli zato kako odškodnino! Naj tu nihče ne misli, da ne privoščimo svojim sotrpinom njihovih doklad, ne, privoščimo jim prav radi in le želimo, da bi se jim z ozirom na težko delo v predorih le še zvišale, ali ravno tako smemo zahtevati, da tudi nam da železnica, kar nam gre. Zahtevamo torej, da ministrstvo že enkrat reši naši tozadevni vlogi, kajti sicer bi bili prisiljeni nastopiti drugo pot, da se obranimo krivice, ki se nam godi. Torej pravice tudi nam!

Več prizadetih.

Narodno delavstvo v Trstu in okolici sklicuje

v soboto, dne 10. decembra, ob 8. uri zvečer, v gledališki dvorani
Narodnega doma v Trstu

VELIK JAVNI SHOD.

DNEVNI RED:

Položaj N. D. O. Odgovor delavstva.

Vabimo vse narodno delavstvo v Trstu in okolici, da se udeleži tega shoda v čim najobilnejšem številu, da zavzame na njem svoje stališče napram raznim napadom na narodno delavstvo, njegovo organizacijo in tudi posameznike, ki so posvetili svoje delo narodnemu delavstvu. Vabimo pa tudi iste naše nasprotnike, da se udeležijo tega shoda, in naj tu vpricho nas povedo, kaj imajo proti nam!

Napravimo čist račun!

TRST, 30. novembra 1910.

Sklicatelji.

Domače vesti.

Javni shod v zadevi mesne plinarne se vrši jutri, v soboto, ob 7. zvečer v prostorih „Del. konsumnega društva“ pri Sv. Jakobu.

d— **Iz proste luke** nam pišejo: Dragi „Narodni Delavec“! Nekaj časa je že sem, kar si se nekoliko pobavil z našim preljubim Jakobom Sossichem (Sosič) z Opčin, ki je po milosti naših visokih gospodov v prosti luki pometal vseh nas pometalcev, in tedaj so tvoje besede prav dobro storile našemu Jakobu. Toda žnjim je pač taka, da se ga ne sme pustiti izpred oči, kajti sicer preveč hitro pozabi tudi najlepše nauke. Je pač pravi Jaka ta naš Jaka. Tako je tudi sedaj kar prehitro pozabil, da ima pred seboj delavce, poštene delavce, ne pa morda kakih lumpov, s katerimi bi morebiti lahko uganjal po svoji stari navadi svoje neslane norčije. Zgodilo se je namreč, da ga je par njemu dodeljenih delavcev prosilo za par dni popusta, eden ker mu je žena nevarno obolela, drugi pa, ker mu je oče umrl. In čujte, kaj jima je odgovoril ta surovina — drugače mu ne moremo reči —: „Saj vem, da ima sedaj vsak doma prašiča za zakladi!“ Tu se pač neha vse! Vsak, ki le količjak čuti človeško, bo imel v slučaju bolezni ali smrti sočutje s prizadetim, ta surovež se pa na tak surov način norčuje! Pazi, pazi Sosič, da se ta prašičarija kruho ne mašuje nad tebrj samim! Ko že tako rad pridiguješ vsako jutro delavcem, pridiguj rajši sam sebi o dostojnem, človeškem obnašanju napram delavcem, bo boljše! Namesto da se po prosti luki skrivaš za ogli in vagoni, samo da bi vjel kakega delavca, ki bi se za trenotek oddahnil pri svojem težkem delu, da bi ga potem zasil, rajši lovi sam sebe za jezik, da ti ne uide zopet kaka taka, kakor smo jo omenili zgoraj. Upamo, da bo to zadostovalo zopet za nekaj časa, če pa ne, pa napnemo druge strune! Jaka, saj veš, da nisi brez greha, torej le počasi, da ne bo poloma!

d— **Debatni tečaji in brezbriznost naših delavcev.** Pred kratkim so

SLOVENSKE ŽENE! Zahtevajte v **KOLINSKO CIKORIJO** prodaja se v kor ist ar. društvom vseh trgovinah samo pristno - - - iz EDINE slov. tovarne v Ljubljani.

se začeli debatni večeri in v začetku se je mislilo, da bo te prireditve kdove kako obiskane a žalibog udeležba ni bila najpovoljnejša. Razpravljalo se je samo med par navzočimi, kako bi se moglo temu zlu odpomoči, kajti to je naravnost obžalovanje in graje vredno, da se naše delavstvo tako malo zanima za prosveto, torej za stvar, katera mu more dokaj koristiti. Ali so morebiti naši delavci že tako izučeni, da jim ni treba nadaljne izobrazbe? Da bi to bilo, a gotovo ni. Izobrazbe nikoli ni zadosti, posebno pa v sedanjih časih, ko se duševno obzornje človeka mora vedno bolj širiti, njegovo znanje vedno izpopolnjevati, da se prilagodi sedanjim razmeram. Posebno pa moramo mi delavci biti dovolj socialno naobraženi, ako hočemo kaj doseči, ako hočemo pridobiti pribojškov. Med našim delavstvom se opaža samo zanimanje za shode, na katerih se veliko kriči ter ploska govornikom, in na katerih se govore govori, kateri sicer hipno navdušujejo mase, a imajo praktično in trajno jako malo uspeha. Narobe pa delujejo debate, katere jih je uvedla NDO, pri katerih se trezno razpravlja o raznih socialnih vprašanjih, poslušalci imajo prosto besedo, stavljajo razna vprašanja, opazke i. t. d. Na ta način ne samo da se naučijo stvari, katere se za delavski stan koristne in neobhodno potrebne, ampak se še poleg tega v teh poslušalcih razvija govorniški talent, se vzgojijo govorniki, kar je za našo propagando gotovo velikega pomena. Te debatne večere pa posebno priporočamo mladim članom, kajti mladini so v prvi vrsti namenjeni. Na teh debatnih tečajih naj se mladina vzgojuje v krepke in čile značaje, v člane katere naj diči vse ono znanje, katero je potrebno za stanovsko zavednega delavca! Tovariši! Zanimajte se živo za te prireditve in udeležujte se teh debatnih večerov v lepem številu, da bodele pokazali svojo zavednost, sicer vas bomo prisiljeni smatrati za ljudi, katerim ni mar lastna korist! Za vaš blagor so ti debatni večeri namenjeni, pri teh prireditvah se naučile stvari, katere se tičejo direktno le vas, na ta način pridete do spoznanja, kako izboljšati svoj obupni položaj. Vsem tovarišem, katerim se te prireditve morebiti še neznane, bodi povedano, da se vrše redno vsak četrtek ob 8. uri v prostorih NDO, ul. Lavatova št. 1. Torej veljaj za vse slovenske delavce: Vsi k debatnim tečajem!!!

Organizacijske zadeve!

o. — Godbeni odsek NDO ima svojo godbeno vajo v torek, dne 6. t. m., ob navadni uri. — Jutri, v soboto, dne 3. t. m., se vrši mesečna odborova seja z ozirom nato, da niso društveni prostori NDO na razpolago, v prostorih pevskega društva „Ilirija“ ul. Montecchi št. 15.

o. — Odbor skupine N. D. O. sv. Marko in sv. Andrej se je v svoji prvi seji po obnem zboru konstituiral tako le: predsednik Kapelj Dominik, podpredsednik Švaglj Alojz, blagajnik Zidarič Anton, tajnik Babič Anton; odborniki: Trobec Josip, Valentič Josip, Verč Josip, Skok Janez, Stanič Jos., Židak Mijo; namestniki: Jerič Filip, Furlan Josip. — V seji so se obenem obravnavale tudi razne delavske zadeve v delavnicah pri sv. Marku in sv. Andreju ter bo skupina v kratkem sklicala sestanek, na katerem se bodo ukrenili primerni koraki za odpravo večih nedostatkov.

o. — Združenje podružnic NDO v Borštu, Dolini in Ricmanjih. Prošlo nedeljo se je vršil v Boljuncu pod predstvom tov. Venturinijskega sestanek odborikov podružnic NDO v Borštu in Dolini. Ricmanji se niso odzvali vabilu. Sestanku je bil namen razgovor o združitvi vseh treh podružnic. Po daljši razpravi, katere sta

se udeležila tudi odposlanca centrale tovariša Ekar in Slavec, so se vsi navzoči izrekli za združitev, to pa pod pogojem, da se strinjajo tudi Ricmanji. V ta namen se je sklenilo, da se skliče enak sestanek v najkrajšem času v Ricmanjih, katerega se udeležijo odborniki podružnic v Borštu in Dolini. Kakor je torej videti, vlada med članstvom NDO v Borštu, Boljuncu in Dolini res pravo zanimanje za stvar, saj se je na sestanku prav po njih samih odločno poudarjalo, da mora z ozirom na skupno dobro stvar ponehati vse nasprotje, ki morda vlada med posameznimi vami, ki pa NDO kot tako prav nič ne briga. Nadejati se je, da bodo tudi Ricmanji enakega mnenja, in potem se združijo vse tri podružnice v eno — podružnico NDO za Breg — ki bo imela gotovo najlepše predpogoje za uspešen nadaljni razvoj.

DOPISI.

Iz Voloske-Opatije. (Narodna delavska organizacija za politični okraj Volosko v Istri. Naši rdečkarji so kar iz sebe, ko se njim samo kaj omeni o NDO. Ogenj in žveplo bljujejo, obrekujejo in na najpodlejši način zaničujejo javno po svojih listih, če se jih tako imenovati more, poedine osebe, katere ne pihajo v njih mednarodni (???) rog in se zavzemajo za delavce našega rodu in jih vlečejo iz za njih pogubonosne poti, po kateri derejo naravnost v propast pod soc. demokratičnim okriljem. Kakor že znano čitateljem našega „Narodnega Delavca“, ustanavlja se podružnica NDO za voloski okraj, katera bode, kakor vse kaže, ena najjačih po številu članov. Že sedaj, ko se je počelo komaj delati za ustanovitev te podružnice, se je po petih shodih po § 2. d. r. vpisalo čez 300 udov, med katerimi je tudi dokaj bivših članov soc. dem. organizacije. Ravno to pa naše rdečkarje tako peče, da so kar iz sebe in ne vedo, na katero osebo bi prav zaprav mogli zlit največ tiste svoje kolegijske gnojnice, katere imajo vedno dovolj v zalogi za uporabo proti članom, kateri izstopajo kar trumoma iz njih švabske, a ne mednarodne organizacije k NDO. V njih glasilih „Glas radnog naroda v Spljetu“ in „Radnička borba“ iz Zagreba, kar mrgoli psovki proti poedinim ravno za delavstvo zaslužnim osebam, in še celo v „Reški glasnik“, kateri je skozinskoz klerikalen list, jih ni sram pisati proti poštenemu, dobremu in delavemu našemu delavstvu, kateremu niti na kraj pamei nikoli ne pride, da bi živel brez dela, na tuj račun. Naši delavci so že zdaveč sili hlapčevstva in da bi polnili žepe s svojim zelo težko ali pošteno zasluženim denarjem raznim ljudem, katerim delo že pol milje daleč smrdi. In ravno to so tisti ljudje, ki imajo korajžo našim delavcem očitati, da so neumni, da so zabiti in to samo zato, ker so pristopili kakor trezno in pometno misleči ljudje k NDO, v katero imajo veliko več zaupanja, kakor pa v vodstvo mednarodne (???) socijaldemokracije, kjer so morali delati tlako poedinim vodjem in plesati, kakor se jim je iz Berolina ali Dunaja muziciralo v narodno nemške ali italijanske namene. To je tudi vzrok, da danes rdečkarji streljajo z vsemi puškami na nas, ker so dobili tako zapoved od svojih „ubogih“ voditeljev čfutov z Dunaja, ker se ti boje, da bi potem gšeft ne nesel tako dobro, če bi bilo manj članov in še manj članarice. Kar se pa tiče štrajkolomstva, moremo pa mirne duše odgovoriti na to očitenje, da NDO, ni pokvarila še nobenega „štrajka“, oni pa vsakega, katerega so započeli. Odveč bi bilo razlagati tem ljudem kakor je pisec zadnjega podlega članka v listu „Radnička borba“ od 24. novembra t. l., ker te vrste ljudje so izgubljene ovčice, ki nimajo niti toliko razuma, da bi sami

uvideli, da so kot Slovani na krivem potu, in ki mislijo, da je spas delavstva edino v tem, če se dela štafaža v razne narodne nemške in italijanske namene. Dosti žalostno bi bilo, če bi si mi slovanski delavci ne bili vredni priboriti pravice, sami brez raznih nemških in italijanskih hujšakčev pod okriljem rdečega plašča. Doživeli smo že dovolj razočaranj ravno pri tej vsemogočni socialno demokratični stranki, in izprevideli smo še pravočasno, da od te stranke slovanski delavec še ni imel nikoli koristi, škode pa vedno dovolj v vsakem pogledu. To vse pa vedo naši delavci, kateri vendar niso tako zabiti, kakor delavci rdečkarji slovanskega pokolenja, ki nam to predbacivajo. Za danes jim samo svetujemo, naj nas puste v miru, posebno s svojo gnojnico in naj rajši gledajo, da se čimpreje delavci, kateri imajo še malo slovanskega ponosa v sebi, pridružijo nam in uvideli bodo, da NDO, ni nikakšna „švindlerska organizacija“, ampak da bodo ravno v tej organizaciji delavci prišli do svojega cilja.

Narodni delavec.

Iz Pule.

p— Izbori uprave prometne bolesničke blagajne civilnih radnika zaposlenih kod mornarice. Mi smo se več više puta u „N. D.“ bavili s ovim izborima, tako da je našim čitateljim poznat predizborni postupak.

U nedelju su se napokon vršili izbori, koji su svršili potpunom pobjedom naših kandidata protiv socialdemokrata.

Interes i napetost za izbore bio je velik, i premda su socialdemokrati bili sjegurni njihove pobjede, premda su to razglasivali i u svojim novinama „Glasu Radnog Naroda“ i u „Laboratore“, ipak su u nedjelju ostali pokunjeni i otišli sa skupštine duga nosa.

Oni su sjegurno i ovaj put računali na kakav svoj specialni manevar, što se je dalo i naslućivati iz zadnjeg „Laboratore“, nu naši su bili pripravi na svaku eventualnost, te su bili sjegurni pobjede. Kod zadnjih izbora za delegata bilo je izabrano 76 soc.-dem. delegata i 93 naša, tako da smo mi imali 17 glasova većine.

CENE ZMERNE.

TELEFON 16-83

Na obroke

Velika zaloga izdelanih oblek

Velika izbira zimskih oblek za gospode in dečke, sukenj, pavršnikov kratkih ter dolgih kožuhov vseh kakovosti. - Specijaliteta v veznji.

Adolf Kostoris, ul. S. Giovanni 16, I. n.

zraven „BUP“ET AUTOMATICO“

POZOR! Skladišče ni v pritličju, ampak v prvem nadstropju.

POZOR! Skladišče ni v pritličju, ampak v prvem nadstropju.

Sprejemajo se naročila po meri.

Velika izbira volnenega blaga.

Novo pogrebno podjetje

se je preselilo v Corso št. 49. (vogal Trg Goldoni).

Zaloga opravé ulica Massimo D'Azeglio št. 18.

Prireja pogrebe od najprostejše do najelegantnejše vrste v odprti, kakor tudi v s kristalom zaprtih vozovih.

Ima bogato zalogo vseh potrebščin za mrliče, kakor: kovinaste in lepo okrašene lesene rakve; čevlje, vence in umetnih cvetlic, kovine, porcelana in perl.

Bogata zaloga: VOŠČENE SVEČE. Cene nizke, da se ni bati konkurence.

Za slučaj potrebe se uljudno priporočajo

Telefon št. 1402

HENRICH STIBELJ in drugi.

Največja slovenska manifakturna trgovina v Trstu.

Križmančič & Breščak

ulica Nuova št. 37.

V zalogi se nahaja velikanska izbira vsakovrstnega modernega blaga, za spomlad in leto, moške in ženske obleke, raznovrstno perilo, preproge zavese itd. Velikanska izbira vsakovrstne drobnarije, za šivilje in krojače vse po najnižjih konkurenčnih cenah.

Udom N. D. O. dajeva 10% popusta

☐ Priporoča se kot Slovenca slav. občinstvu za najobličnejši obisk. ☐

Delniška glavica:

15.000.000.

Telefon 19-95.

OSREDNJA BANKA

ČEŠKIH HRANILNIC

Vlog okoli:

115.000.000

Narlov za brz.: 00)

Podružnica v Trstu — Piazza del Ponterosso 3.

4 1/4 0/0

vloge na knjižice.

MENJALNICA. — BANČNO TRGOVANJE VSEH VRST. — Centrala denarnih zavodov avstro-ogrskih. — Izdaja sirotinsko-varne 4% bančne obligacije.

Premijene vloge

5 1/4 0/0

Konsumna zadruga N. D. O.

Prodajalne: ulica Bosco 17.

Telefon: št. 23-21.

II. ul. Miramare

III. v Škednju.

Čisti dobiček tega vašega prvega go spodarskega podjetja je namenjen le Vam in Vaši sveti stvari!

Kako su soc.-dem. dobili tih 76 delegata, razložismo u svoje doba, te bijasmo protiv ist h uložili i protest, budu su glasovali i šegrti i mladići za zakovnice, kojima i zakon i statuti niječu izbornu pravo. Protest naš nije bio uzet u obzir, navodno da je to predizborni postupak, u koji neima ingerence c. kr. poglavarstvo kao nadzorna oblast.

Vršila se je u svoje doba glavna skupština, te tom prigodom nije bilo pripušteno na skupštinu 23 naša delegata, budu su soc.-dem. zatvorili vrata. Isti su u skupštini imali 3 glasa većine, te su bili uspješni izabrati voditelja izbora iz svoje sredine, nu na to naši nijesu dali dalje razpravljati, već su tražili, da se naši delegati, koji su vanka, pripuste na skupštinu, tražili su jošte, da voditelj izbora govori i hrvatski, što on nije znao. Ne znajući si kako pomoći, pozvaše soc.-dem. predsjednika, da načini mir, nu budu to nije ni njemu uspjelo, on zaključio skupštinu, te se udalji, našto i naši delegati ostaviše dvoranu. Soc.-dem. ostavši sami, premda je skupština bila zaključena, izabraše upravu. Protiv tog postupka uložismo protest, koji je od c. k. poglavarstva bio prihvaćen, te do daljnega ukinut izbor i imenovana privremena uprava (3 naša i 3 soc.-dem.). Socialiste uložise utok, koji je bio odbijen. Sad su htjeli, da privremena uprava ostane do maja, nu naši zatražiše, da se izbori odmah provedu.

Na nedjeljnoj skupštini bilo je prisutno 157 delegata od 174 ukupno. Nu, mora se računati, da je od tih 5 izgubilo pravo, jer su prestali biti arsenalnim radnicima. Za voditelja izbora bio je izabran naš drug Markon sa 86 glasova protiv 71, koje je dobi Donaggio (soc. dem.). Markon se je najprije zahvalio hrvatski, te je objavio u sva tri jezika, da se ima izabrati skrutatore i provesti izbor upravnog i nadzornog odbora i soc. demokrati su mirno morali slušati hrvatski govor, dok su zadnji put naše slali u „Narodni Dom“, ako hoće hrvatski govoriti.

Za skrutatore su bili izabrani naši drugovi Subar i Pavlović, kad na jedan put su soc. dem. tražili, da bude i jedan njihov skrutator, jer da nemaju u nas povjerenja. Naši s početka nijesu htjeli čuti, nu, da ne dadu soc. dem. nikakvu prigodu, da bi se potužili na naš postupak i da se pokažu, kako je drug Stahan naglasio, uslužnijima nego li su oni, prepuštise im, da izašalju i oni jednog skrutatora i to N. Dorcicha.

Po svršenom glasovanju konstatiraše skrutatori, da je glasovalo 157, od tih 83 kompaktni za naše kandidate, a 70 za soc. dem., tako da su naši kandidati proglašeni izabranima i to u upravni odbor: Košara L., Markon I., Popović P., Stahan J., Subar M., Vitasović I.; u nadzorovni odbor: Hladnik L., Jurlina M., Kniers F., Udovičić I.

Njihovi kandidati bili su za upravni odbor: Donaggio E., Dorcich N., Tossetto E., Schretter P., Grossi F., Rosmanith R.; u nadzorni odbor: Cuizza F., Cattalinich R., Maglizza F., Krusich L.

Poslije izbora izadjoše soc. demokrati pokunjani, tim više što su bili sjegurni pobjede. Mi smo pak na sve njihove pisanje mučali, držeći se one taljanske „Ride ben, chi ride ultimo“. Sada pak očekujemo od naših drugova, da se dadu na posao, jer u bol. blagajni ima mnogo toga za urediti na korist radništva. Čestitamo im pako na slogu i disciplinu, koju su ovog puta pokazali i koje treba da se u svakoj prigodi drže, pak je pobjeda sigurna.

CIRIL ŠUC

TRST — ulica Concordia št. 4. — TRST.

Priporoča slavnemu občinstvu svojo trgovino jestvin kolonijalnega blaga. Testenine „Pekate“, domaće in napolitanske, trevizanske (Treviso) ter iz tovarne bratov Zatka. — Vino v steklenicah.

Posilja se tudi na dom ter po pošti. Paketi od 5 kilogramov naprej.

! Cene brez konkurence !

p— Izvanredna glavna skupština.
U četvrtak, dne 8 decembra, obdržavati će se u 10 sati prije podne u dvorani „Narodnog doma“ izvanredna glavna skupština „NRO“ u Puli s ovim dnevnim redom:

1. Izvještaj odbora.
2. Promijena pravila.
3. Eventualija.

Na skupštinu imaju pristup samo članovi. — Obzirom na važnost dnevnog reda očekuje se brojno sudjelovanje. O d b o r.

Odgovorni urednik: STEFAN KOS.
Lastulica in izdajateljica: NARODNA DELAVSKA ORGANIZACIJA v Trstu.
Tiska: TISKARNA „EDINOST“ v Trstu.

UGODNA PRILIKA
V veliki fini botiljeriji i slašičarni
vogal ul. Ghega
in trga vojašnice (blizu Nar. Doma in Fabrisa)
Bogat izbor najboljih vin in likerjev prvih tovaren naše države. — Izvrstne slašičice. Cene zmerne.
Asti Spumanti, Refošk, zagrebški Pe linkovac in Sokol. Posebne vrste: Ruse po najzmernejših cenah.
— FAVE po 2 K kg. —

Anton Zavadlal

TRST, ul. Istria 12. (pri sv. Jakobu.)
Priporoča svojo **PEKARNO in SLAŠIČARNO**
Večkrat na dan svež kruh in slašičice. Zaloge moke vsake vrste iz prvih mlinov. Likerji in vino v steklenicah. Postrežba na dom. — Priporoča tudi svojo **staro in dobroznano pekarno v ulici Marco Pollo št. 6 (vogal Concordia).**

Podpisani priporoča sl. občinstvu svojo Zaloge likerjev v sodčelkih in butiljkah

Jakob Perhanc

TRST — Via delle Acque — TRST
Veliki izbor vsakovrstnih najfinjših in starih vin v buteljkah. Postrežba točna. Cene zmerne. Se priporoča svojim rojakom za naročbe bodisi na debelo ali na drobno za razne slavnosti, poroke, krste, družinska pogoščenja itd. Za poletni čas se priporoča malinovec in tamarindo.

Gostilna „Pri vijolcah“

Ta gostilna, katera je popolnoma na novo urejena in katera se nahaja v slovenskih rokah na prejšnjem mestu v ul. S. Lazzaro št. 22. Točijo se najizbornejša vina vsake vrste. Kuhinja je vedno preskrbljena z gorkimi in mrzlimi jedili. Zraven tega so vedno na razpolago „KOLINE“, krvavke itd. — Za obilen obisk se toplo priporoča slav. slovenskemu občinstvu udana lastnica
JULIJA VINTER.

Slovenska trgovina!

„Čevljarska zadruga v Mirnu pri Gorici“ vpisana zadruga z omenjeno zadrugo je odprla svojo

prodajalno

v Trstu, ul. Bariera vecchia št. 38.

dobijo se vsakovrstne obuvale od najpriprostege pa do najfinejšega ter sprejema tudi poprave. Naročila se izvršujejo točno.

! Slovenke ! KUPUJTE VSE

Kolinsko kavino primes!

Slavnemu občinstvu v Trstu in okolici! Usojam si vam priporočati mojo trgovino

K. CVENKEL

TRST - Corso št. 32. - TRST
z veliko zalogo k obukov, dežnikov, nogavic, ovratnikov, srajc rokavice itd. itd.

Vse blago naročujem iz prvih tovaren in zagotavljam za solidno in točno postrežbo. **K. Cvenkel.**

Usi Slovenci v slovensko trgovino!

V. DOBAUSCHEK

TRST - ulica Glosuè Carducci 11. - TRST

Omenjena tvrdka si dovoljuje naznaniti cenjenim odjemalcem kakor sl. občinstvu da ima popolno zalogo najnovejšega jesenskega in zimskega blaga.

Bogata izbira oblek za moške in dečke zimskih suken (Palto, Ulsker, Raglan) površnikov, zimskih jopičev, jojičev, telovnikov, hlač, kostumov, sukenj za dečke, nepremočljive pelerine i. dr.

Nadalje ima veliko izbiro perila, kakor srajce, spodnje hlače, jopice, nogavice, ovratnike, zapestnice, kravate, čepice, dežnike, i. t. d.

Velika izbira pralnih hlač lastnega izdelka za delavce, monture modre, rujave in rumene, za kovače, strojevodje in mehaniste.

Zgotovljajo se moške obleke po meri v lastni krojačnici. Postrežba točna in solidna in cene jako nizke. Priporočajoč se za blagohotno naklonjenost.

udani
V. DOBAUSCHEK.

AUSTRO-AMERIKANA - TRST

Redna brzoplovba mej Trstom, Italijo, Grško, Severno in Južno Ameriko.

Prvi odhodi iz Trsta:

5. novembra parnik „Alice“ Novi-York via Patrasso-Palermo.
10. novembra parnik „Atlanta“ v Buenos-Aires via Almeria-Las Palmas.
Veliki transatlantski parniki z dvojnimi vijakom, preskrbljeni z obširnimi in luksoznimi inštalacijami, za potnike I. in II. razreda. — Marconijev. brzojav.
Za informacije se je oglašiti pri ravnateljstvu v Trstu, ulica Molina Ploceolo št. 2. ali pa h kateremu si bodi agentu ali korespondentu družbe.

Cene nizke M. AITE brez konkurence

Velika zaloga z manifakturnim blagom
ulica Nuova št. 36, vogal ul. S. Lazzaro, s podružnico ul. S. Lazzaro 5.

V obeh prodajalnicah dobiva se razno blago boljše kakovosti in najmodernejšee iz prvih tovarn, posebno pa snovi za moške in ženske obleke, srajce, ovratnike, ovratnice, tudi velkanska izbira platnega in bombažnega blaga, prtov in prtičev ter vsake vrste perila tudi iz bombaža, ali platna. Veliki izbor vsakovrstnih odej, kakor tudi koltri lastnega izdelka. Pletenike, svilenine, raznovrstni okraski za šivilje in kitničarke. **VELIKANSKI IZBOR SNOVI ZA NARODNE ZASTAVE IN DRUŠTVENE ZNAKE.**

Kupljeno blago katero slučajno ni ugajalo, se zamenja ali pa se denar vrne brez nikakih zadržkov. Poskusiti in se prepričati.

-- JADRANSKA BANKA v TRSTU --

Via della Cassa di Risparmio št. 5. (lastno poslopje).

KUPUJE IN PRODAJA

VREDNOSTNE PAPIRJE
(RENTE, OBLIGACIJE ZASTAVNA PISMA, PRIJURITETE, DELNICE, SREČKE i. t. d.)

VALUTE IN DEVIZE
PREDUJMI NA VREDNOSTNE PAPIRJE IN BLAGO
LEŽEČE V JAVNIH SKLADIŠČIH.

Eskompt menic in inkaso, borzna naročila
SAFE-DEPOSITS

Promese k vsem zrebanjem. — Zavarovanje srečk.

Menjalnica

4 1/4 0 VLOGE NA KNJIŽICE
— TEKOČI IN ŽIRO RAČUN —
VLOŽENI DENAR OBREŠTUJE

SE OD DNE VLOGE DO DNE VDIGA. : : :
STAVBNI KREDITI - KREDITI PROTI
DOKUMENTOM VKRCAJJA. — — —

Uradne ure: 9 — 12, 2:30 — 5:30. — Brzojavi: „JADRANSKA“ — Trst. — Telefon: 1463 in 973.